ชื่อเรื่องการคันคว้าแบบอิสระ

การศึกษาอุปสงค์ต่อสินเชื่อเพื่อการศึกษาและ บทบาทของธนาคารพาณิชย์

ชื่อผู้เขียน

นางรุ่งกาล เมธาทิพย์

เศรษฐศาสตร์มหาบัณฑิต

สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าแบบอิสระ :

อาจารย์ อดิศร์ อิศรางกูร ณ อยุธยา ประธานกรรมการ

ผศ. สุวรัตน์ ยิบมันตะสิริ กรรมการ

อาจารย์ พรทิพย์ เชียรธีรวิทย์ กรรมการ

บทคัดย่อ

การศึกษาอุปสงค์ต่อสินเชื่อเพื่อการศึกษาและบทบาทของธนาคารพาณิชย์ เป็นการ ศึกษาที่มีความคาบเกี่ยวระหว่างการเป็นแหล่งเงินทุนเพื่อการศึกษา การจัดหาและการจัดการ ทางการศึกษาที่มีการดำเนินทั้งโดยภาครัฐและภาคเอกชน การศึกษาก่อเกิดประโยชน์ที่ตกแก่ บุคคลในแง่ของการประกอบอาชีพและมีผลภายนอกเชิงบวกที่ตกแก่สังคม การศึกษาจึงนับเป็น ปัจจัยสำคัญต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ส่งผลต่อการพัฒนาระบบเศรษฐกิจแบบยั่งยื่นและ มั่นคง ในประเทศไทยภาครัฐเป็นผู้มีบทบาทหลักด้านการกำหนดนโยบายและการเป็นผู้ผลิตใน การศึกษาทุกระดับ โดยเฉพาะในระดับอุดมศึกษารัฐได้ทุ่มเทงบประมาณและทรัพยากรเพื่ออุด หนุนจนก่อให้เกิดการบิดเบือนด้านราคา ค่าหน่วยกิตในมหาวิทยาลัยของรัฐจึงมีราคาถูก เพราะ ได้รับการชดเชยด้วยเงินอุดหนุนของรัฐ นับเป็นภาระที่ตกแก่สังคม พร้อมทั้งปรากฏข้อเท็จจริง ว่า ผู้ที่ได้รับบริการที่มีราคาถูกนี้โดยส่วนใหญ่เป็นนักศึกษาที่มาจากครอบครัวที่มีฐานะทาง เศรษฐกิจดีอยู่แล้ว

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 3 ประการ คือ 1) เพื่อศึกษาถึงความต้องการสินเชื่อเพื่อ การศึกษาของธนาคารพาณิชย์ 2) เพื่อศึกษาถึงบทบาทของธนาคารพาณิชย์ในการจัดสรรสิน เชื่อเพื่อการศึกษาให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ 3) เพื่อปรับปรุงเงื่อนไขบริการสินเชื่อเพื่อการ ศึกษาของธนาคารพาณิชย์ วิธีการศึกษาเป็นการศึกษาเชิงคุณภาพแนวทางการพรรณนา

ผลการศึกษาชี้ให้เห็นว่าธนาคารพาณิชย์สามารถขยายตลาดบริการสินเชื่อเพื่อการ ศึกษาได้หากได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐบางส่วน ผลการศึกษาพบว่า ผู้ปกครองมีความต้อง

การกู้เงินเพื่อการศึกษาของบุตรหลานจำนวนร้อยละ 68.39 นักเรียนมีความต้องการสินเชื่อเพื่อ การศึกษาร้อยละ 74.04 ส่วนผู้ที่ไม่ต้องการกู้นั้นให้เหตุผลเพราะไม่สามารถปฏิบัติตามเงื่อนไข ของธนาคารได้ ผู้ปกครองต้องการให้บุตรหลานได้รับการศึกษาระดับอุดมศึกษาในมหาวิทยาลัย ของรัฐร้อยละ 70.11 มหาวิทยาลัยเอกชนร้อยละ 1.72 กลุ่มนักเรียนต้องการเรียนต่อระดับ ปริญญาตรีร้อยละ 88.40 การตัดสินใจเลือกเรียนของนักเรียนและผู้ปกครอง ได้ให้ความสำคัญ ต่อการเลือกเรียนในสาขาวิชาที่ตนเองถนัดและเป็นสาขาที่ตลาดแรงงานต้องการ ในส่วนของ อัตราดอกเบี้ยนั้น ผู้ปกครองมีความเห็นว่า ดอกเบี้ยสินเชื่อเพื่อการศึกษาของธนาคารพาณิชย์ สูงและควรลดลง กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ร้อยละ 30.63 ได้เสนอแนะอัตราดอกเบี้ยที่เหมาะสมใน ระดับร้อยละ 5.00 ต่อปี นอกจากนี้ยังได้เสนอแนะว่าธนาคารพาณิชย์ควรขยายระยะเวลาปลอด ดอกเบี้ยให้ยาวขึ้น จากผลการศึกษาจึงมีข้อเสนอแนะแก่สถาบันธนาคารพาณิชย์ในด้านต่าง ๆ คือ 1) พิจารณาลดอัตราดอกเบี้ยให้ต่ำลง 2) ขยายระยะเวลาการปลอดหนี้ให้มากว่า 2 ปี 3) ปรับปรุงการประชาสัมพันธ์ 4) ปรับปรุงเงื่อนไขการค้ำประกันให้ผ่อนคลายมากขึ้น ข้อเสนอ แนะต่อภาครัฐ รัฐบาลควรส่งเสริมให้ธนาคารพาณิชย์มีบทบาทในการให้บริการสินเชื่อเพื่อการ ศึกษามากขึ้น เพื่อให้การจัดการทรัพยากรเพื่อการศึกษามีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ซึงรัฐ อาจกระทำได้ในรูปแบบดังนี้ 1) ใช้มาตราการด้านการให้เงินอุดหนุนแก่ธนาคารพาณิชย์ เพื่อชด เชยภาระดันทุน ทำให้ธนาคารพาณิชย์สามารถปรับลดอัตราดอกเบี้ยลงได้ 2) การใช้มาตราการ ด้านภาษี ด้วยการกำหนดส่วนลดในการชำระภาษีการค้าของธนาคารพาณิชย์ 3) การใช้มาตรา การด้านภาษีเพื่อก่อแรงจูงใจแก่นักศึกษา ด้วยการกำหนดส่วนลดหย่อยในการชำระภาษีรายได้ ส่วนบุคคลภายหลังจบการศึกษา บทบาทของรัฐในการให้สินเชื่อแก่นักศึกษาโดยตรงควรจำกัด อยู่ในกลุ่มนักศึกษาที่มาจากครอบครัวที่ยากจนเท่านั้น (รายได้ของครอบครัวด่ำกว่า 240,000.00 บาทต่อปี) ส่วนนักศึกษาที่มาจากครอบครัวที่มีรายได้ปานกลางและต้องการกู้ยืม เงินเพื่อการศึกษา ควรจัดให้เป็นบทบาทของธนาคารพาณิชย์ การศึกษานี้คาดว่าจะเป็น ประโยชน์ ต่อบุคคลทั่วไปที่ทำให้เข้าใจถึงการจัดสรรทรัพยากรทางการศึกษาอย่างมี ประสิทธิภาพ และอาจสามารถนำไปประยุกด์ใช้กับการศึกษาอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องต่อไป.

Independent Study Title

A Study of Demand for Education Loan and the Role of

Commercial Banks.

Author

Mrs. Roongkarn Methathip

M.Econ.

Economics

Examining Committee:

Adis Israngkura

Chairman

Assist.Prof. Suwarat Gypmantasiri

Member

Porntip Tianteerawit

Member

Abstract

Education generates private benefits to individuals as well as social benefits to the society. Education has been an important factor for human resource development which is essential for sustainable economic development. In Thailand, the government plays an important role in providing education to the public. The government formulates education policies as well as operate many education institutions itself. At the tertiary level, the government provides funding and subsidizes tuition fees which has led to price distortion in this market. Low tuition fees found among government universities tend to benefit students from the better off families at the expense of students from the poor families.

This study has three objectives, they are, 1) to investigate the demand for education loan from commercial banks, 2) to examine the role of commercial bank as a provider of education loan and 3) to make suggestions for improvement in commercial bank education loan.

The findings show that commercial banks have potential to become a provider of education loan if the government helps subsidize the interest rate. It was found that 68.39 percent of the parents and 74.04 percent of the students are willing to take education loan. Those who do not want education loan give reasons that they cannot follow to the conditions of commercial bank education loan.

Most parents, 70.11 percent of the sample, want their children to study in government universities and only 1.72 percent want their children to study in private universities. Many of the students surveyed (80.40 percent) want to receive bachelor degree. Both parents and students recognize the need to study in the fields that are demanded by the market after graduation. Concerning the interest rates, parents think that the current interest rate charged for education loan is too high and should be reduced. The parents suggest a rate of around 5.00 percent for education loan. In addition, they also suggest a longer grace period be adopted.

The following are recommendations for commercial banks: 1) lower the interest for education loan, 2) expand the grace period to be longer than two years, 3) improve public relations and promotional measures, and 4) become more flexible on guarantee conditions. This study strongly believes that resources will be used more efficiently if the government can help promote the role of commercial banks in providing education loan.

As university education generates positive externalities to the society, this provides a rational for the government to assist the commercial banks in providing education loan. The following are recommendations for the government: 1) subsidize the interest rate for education loan, 2) offer a reduction in business tax to commercial banks, 3) offer a reduction of personal income tax to the graduates as an incentive for taking education loan. The role of the government in providing subsidized education loan directly to students should be limited to students from low income families only, that is, families with income less than Baht 240,000 per year.